

bron :

Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen

PB C 55 van 25/02/99

GEMEENSCHAPPELIJK STANDPUNT (EG) Nr. 13/1999 door de Raad vastgesteld op 22 december 1998 met het oog op de aanneming van Richtlijn 1999/.EG van de Raad van . betreffende minimumvoorschriften voor de verbetering van de gezondheidsbescherming en de veiligheid van de werknemers die door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen

(1999/C 55/06)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 118 A,

Gezien het voorstel van de Commissie (1) ingediend na raadpleging van het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats en van het Permanent Orgaan voor de veiligheid en de gezondheidsvoorwaarden in de steenkolenmijnen en andere winningsindustrieën,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (2),

Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag (3), (1) Overwegende dat artikel 118 A van het Verdrag bepaalt dat de Raad door middel van richtlijnen de minimumvoorschriften vastlegt om de verbetering van met name het arbeidsmilieu te bevorderen teneinde een hogere graad van bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers te waarborgen;

(2) Overwegende dat, volgens dat artikel, in deze richtlijnen wordt vermeden zodanige administratieve, financiële en juridische verplichtingen op te leggen dat zij de oprichting en ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen zouden kunnen hinderen;

(3) Overwegende dat de verbetering van de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid van de werknemers op het werk een doel is dat niet aan overwegingen van zuiver economische aard ondergeschikt mag worden gemaakt;

(4) Overwegende dat het voldoen aan minimumvoorschriften ter verbetering van de gezondheidsbescherming en de veiligheid op het werk van de werknemers die door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen, een belangrijke voorwaarde is voor de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van de werknemers;

(5) Overwegende dat deze richtlijn een bijzondere richtlijn is in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG van de Raad van 12 juni 1989 betreffende de tenuitvoerlegging van maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheidsbescherming van de werknemers op het werk (4); dat

bijgevolg, onverminderd dwingender en/of specifiekere bepalingen van de onderhavige richtlijn, de bepalingen van Richtlijn 89/391/EEG, en met name de bepalingen over voorlichting van de werknemers, raadpleging en deelneming van de werknemers en opleiding van de werknemers, ook in het geval dat werknemers door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen, ten volle gelden;

(6) Overwegende dat deze richtlijn een concrete bijdrage vormt tot de verwezenlijking van de sociale dimensie van de interne markt;

(7) Overwegende dat in Richtlijn 94/9/EG van het Europees Parlement van 23 maart 1994 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten betreffende apparaten en beveiligingssystemen bedoeld voor gebruik op plaatsen waar ontploffingsgevaar kan heersen (5), is vastgelegd dat een op artikel 118 A gebaseerde aanvullende richtlijn is gepland, die met name betrekking zal hebben op explosiegevaar in verband met het gebruik en/of de aard van het materieel en de installatiemethoden;

(8) Overwegende dat de bescherming tegen explosiegevaar van bijzonder belang is voor de veiligheid; dat bij een explosie het leven en de gezondheid van de werknemers door onbeheersbare effecten door schadelijke reactieproducten en verbruik van voor de ademhaling benodigde zuurstof uit de omgevingslucht in gevaar worden gebracht;

(9) Overwegende dat het voor een samenhangende strategie voor de bescherming tegen explosiegevaar noodzakelijk is dat organisatorische maatregelen de technische maatregelen genomen op de arbeidsplaats aanvullen, en dat de werkgever krachtens Richtlijn 89/391/EEG over een evaluatie van de op de arbeidsplaats bestaande gevaren voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers moet beschikken; dat deze richtlijn de werkgever verplicht een explosieveiligheidsdocument of een reeks van documenten, die voldoen aan de in deze richtlijn vastgelegde minimumvoorschriften, op te stellen en aan de stand van de kennis aan te passen en dat deze vereiste als verduidelijking van bovengenoemde verplichting moet worden beschouwd; dat in het explosieveiligheidsdocument de identificatie van de gevaren, de evaluatie van de risico's en de omschrijving van de bijzondere te nemen maatregelen ter bescherming van de gezondheid en veiligheid van werknemers die door explosieve atmosferen gevaar kunnen lopen overeenkomstig artikel 9 van Richtlijn 89/391/EEG wordt voorzien; dat deze explosieveiligheidsdocumenten een onderdeel van de evaluatie van de op de arbeidsplaats bestaande gevaren voor de veiligheid en de gezondheid, overeenkomstig artikel 9 van Richtlijn 89/391/EEG, kunnen zijn;

(10) Overwegende dat een evaluatie van de explosiegevaaren mogelijk ook op grond van andere communautaire besluiten vereist kan zijn en dat, om dubbel werk te vermijden, het de werkgever binnen het kader van de nationale praktijk moet worden toegestaan om documenten, of delen van documenten of andere krachtens andere communautaire besluiten voor te leggen gelijkwaardige verslagen, samen te voegen tot een enkel "veiligheidsrapport";

(11) Overwegende dat het voorkomen van het ontstaan van explosieve atmosferen tevens de toepassing van het substitutiebeginsel inhoudt;

(12) Overwegende dat preventieve maatregelen indien nodig moeten worden aangevuld met extra maatregelen die na een ontsteking in werking treden en dat maximale veiligheid bereikt kan worden door een combinatie van preventieve en andere aanvullende maatregelen, die de nadelige effecten van explosies op werknemers beperken;

(13) Overwegende dat Richtlijn 92/58/EEG van de Raad van 24 juni 1992 betreffende de minimumvoorschriften

voor de veiligheids- en/of gezondheidssignalering op het werk (negende bijzondere richtlijn in de zin van artikel 16, lid 11, van Richtlijn 89/391/EEG) (6) volledig van toepassing is, met name op onmiddellijk aan de gevaarlijke gebieden grenzende plaatsen, waar roken, zagen of snijden, lassen en ander werk dat vlammen of vonken veroorzaakt van invloed kan zijn op het gevaarlijke gebied;

(14) Overwegende dat Richtlijn 94/9/EG de onder de richtlijn vallende apparaten en beveiligingssystemen indeelt in groepen apparaten en categorieën; dat de onderhavige richtlijn voorziet in een indeling door de werkgever in zones van de gebieden waarin explosieve atmosferen kunnen voorkomen, en bepaalt welke uitrusting en welke groepen en categorieën beveiligingsmiddelen in elke zone moeten worden gebruikt,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

AFDELING 1: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Doel en werkingssfeer

1. In deze richtlijn, die de vijftiende bijzondere richtlijn is in de zin van artikel 16, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG, worden minimumvoorschriften vastgelegd inzake de gezondheidsbescherming en de veiligheid van de werknemers die door explosieve atmosferen zoals omschreven in artikel 2 gevaar kunnen lopen.
2. Deze richtlijn is niet van toepassing op:
 - a. gebieden die direct gebruikt worden voor en gedurende de medische behandeling van patiënten;
 - b. het gebruik van gastoestellen volgens de voorschriften van Richtlijn 90/396/EEG (7);
 - c. vervaardiging, bewerking, gebruik, opslag en transport van springstoffen of chemisch instabiele stoffen;
 - d. winningsindustrieën die onder Richtlijn 92/91/EEG (8) of Richtlijn 92/104/EEG (9) vallen; door schadelijke reactieproducten en verbruik van voor de ademhaling benodigde zuurstof uit de omgevingslucht in gevaar worden gebracht; dat op de in lid 1 bedoelde plaatsen de minimumvoorschriften van bijlage II worden toegepast.
 - e. het gebruik van vervoermiddelen over land, over het water en door de lucht waarop de desbetreffende voorschriften van de internationale overeenkomsten (zoals ADNR, ADR, ICAO, IMO, RID) en de communautaire richtlijnen, waarmee uitvoering wordt gegeven aan deze overeenkomsten, toegepast worden. Vervoermiddelen bestemd voor gebruik in een potentieel explosieve atmosfeer zijn niet uitgesloten.
3. Richtlijn 89/391/EEG en de relevante bijzondere richtlijnen zijn volledig van toepassing op het in lid 1 bedoelde gebied, onverminderd dwingender en/of specifiekere bepalingen in de onderhavige richtlijn.

Artikel 2 Definitie

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder explosieve atmosfeer verstaan: een mengsel van lucht en brandbare stoffen in de vorm van gassen, dampen, nevels of stof, onder atmosferische omstandigheden waarin de verbranding zich na ontsteking uitbreidt tot het gehele niet verbrande mengsel.

AFDELING 2: VERPLICHTINGEN VAN DE WERKGEVER

Artikel 3 Voorkoming van en bescherming tegen explosies

Ter voorkoming van en bescherming tegen explosies, zoals bedoeld in artikel 6, lid 2, van Richtlijn

89/391/EEG, dient de werkgever met de aard van zijn bedrijf overeenstemmende technische en/of organisatorische maatregelen te treffen, met prioriteitsaanduiding en volgens de volgende grondbeginselen:

- het voorkomen van het ontstaan van explosieve atmosferen of, wanneer dat gezien de aard van het werk niet mogelijk is,
- het vermijden van de ontsteking van explosieve atmosferen, en
- het beperken van de schadelijke effecten van een explosie zodat de gezondheid en de veiligheid van de werknemers niet worden geschaad.

Deze maatregelen worden zo nodig gecombineerd en/of aangevuld met voorzorgsmaatregelen tegen de uitbreiding van explosies en worden regelmatig opnieuw bezien, in ieder geval wanneer zich belangrijke veranderingen voordoen.

Artikel 4 Beoordeling van explosierisico's

1. Bij het voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 6, lid 3, en artikel 9, lid 1, van Richtlijn 89/391/EEG dient de werkgever de specifieke risico's die voortvloeien uit explosieve atmosferen te beoordelen, daarbij ten minste rekening houdend met:
 - de waarschijnlijkheid van het vóórkomen van explosieve atmosferen en het voortduren daarvan;
 - de waarschijnlijkheid van de aanwezigheid van ontstekingsbronnen, elektrostatische ontladingen daaronder begrepen en het feit dat deze actief kunnen worden en tot werkelijke ontstekingen kunnen leiden;
 - de installaties, de gebruikte stoffen, de processen en hun mogelijke wisselwerkingen;
 - de omvang van de te verwachten gevolgen.

De explosierisico's moeten in hun geheel worden beoordeeld.

2. Ruimten die via openingen verbonden zijn of kunnen worden verbonden met ruimten waar explosieve atmosferen kunnen voorkomen, dienen bij de beoordeling van explosierisico's in aanmerking te worden genomen.

Artikel 5 Coördinatieverplichting

Wanneer werknemers van verschillende ondernemingen zich op dezelfde arbeidsplaats bevinden, is elke werkgever verantwoordelijk voor alle zaken die onder zijn toezicht komen te staan.

Onverminderd de individuele verantwoordelijkheid van elke werkgever als omschreven in Richtlijn

89/391/EEG, coördineert de werkgever die overeenkomstig de nationale wettelijke regelingen en/of praktijken

voor de arbeidsplaats verantwoordelijk is, de uitvoering van alle maatregelen inzake veiligheid en gezondheid van de werknemers en preciseert hij in het explosieveiligheidsdocument als bedoeld in artikel 7 het doel, de maatregelen en de wijze van uitvoering van deze coördinatie.

Artikel 6 Plaatsen waar zich explosieve atmosferen kunnen voordoen

1. De werkgever verdeelt de plaatsen waar zich explosieve atmosferen kunnen voordoen overeenkomstig bijlage I onder in zones.
2. De werkgever zorgt ervoor dat op de in lid 1 bedoelde plaatsen de minimumvoorschriften van bijlage II worden toegepast.
3. Waar nodig worden plaatsen waar een zodanige explosieve atmosfeer zich kan voordoen dat de veiligheid en de gezondheid van de werknemers gevaar loopt, bij de toegang overeenkomstig bijlage III gekenmerkt.

Artikel 7 Explosieveiligheidsdocument

Bij de uitvoering van de in artikel 4 neergelegde verplichtingen zorgt de werkgever ervoor dat er een document, hierna te noemen "explosieveiligheidsdocument", wordt opgesteld en bijgehouden.

Uit het veiligheidsdocument moet met name blijken:

- dat de explosierisico's bepaald en beoordeeld zijn;
- dat afdoende maatregelen genomen zullen worden om het doel van deze richtlijn te bereiken;
- welke plaatsen overeenkomstig bijlage I onderverdeeld zijn in zones;
- op welke plaatsen de minimumvoorschriften van bijlage II van toepassing zijn.

Het explosieveiligheidsdocument moet vóór de aanvang van het werk worden opgesteld en worden herzien wanneer belangrijke wijzigingen, uitbreidingen of verbouwingen van de arbeidsplaatsen, arbeidsmiddelen of het arbeidsproces plaatsvinden.

De werkgever kan bestaande risicobeoordelingen, documenten of andere gelijkwaardige rapporten die krachtens andere communautaire besluiten opgesteld zijn, combineren.

Artikel 8 Bijzondere voorschriften voor arbeidsmiddelen en arbeidsplaatsen

1. Arbeidsmiddelen bestemd voor gebruik op plaatsen waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen, die reeds in gebruik zijn of vóór 30 juni 2003 voor de eerste maal in de onderneming en/of inrichting ter beschikking worden gesteld, moeten vanaf die datum voldoen aan de minimumvoorschriften van deze richtlijn wanneer geen andere communautaire richtlijn geheel of ten dele van toepassing is.

2. Arbeidsmiddelen bestemd voor gebruik op plaatsen waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen, die na 30 juni 2003 voor de eerste maal in de onderneming en/of inrichting ter beschikking worden gesteld, moeten voldoen aan de minimumvoorschriften van bijlage II, delen A en B.
3. Arbeidsplaatsen die plaatsen bevatten waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen en die na 30 juni 2003 voor het eerst worden gebruikt, moeten voldoen aan de minimumvoorschriften van deze richtlijn.
4. Arbeidsplaatsen die plaatsen bevatten waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen en die al vóór 30 juni 2003 werden gebruikt, moeten uiterlijk drie jaar na die datum voldoen aan de minimumvoorschriften van deze richtlijn.
5. Indien na 30 juni 2003 enige wijziging, uitbreiding of verbouwing wordt ondernomen ten aanzien van arbeidsplaatsen die plaatsen bevatten waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen, moet de werkgever maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat deze wijzigingen, uitbreidingen en/of verbouwingen aan de minimumvoorschriften van deze richtlijn voldoen.

AFDELING 3: DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 9 Aanpassing van de bijlagen Zuiver technische aanpassingen van de bijlage als gevolg van:

- de aanneming van richtlijnen inzake technische harmonisatie en normalisatie op het gebied van de bescherming tegen explosiegevaar en/of
- technische vooruitgang, veranderingen in internationale voorschriften, specificaties of in de kennis betreffende preventie van en bescherming tegen explosies, worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 17 van Richtlijn 89/391/EEG.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2003 aan deze richtlijn te voldoen.

Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt daarin naar deze richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten stellen de Commissie in kennis van de tekst van de bepalingen van nationaal recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied hebben vastgesteld of vaststellen.
3. De lidstaten brengen de Commissie om de vijf jaar verslag uit over de praktische uitvoering van de bepalingen van deze richtlijn, onder vermelding van de standpunten van de sociale partners. De Commissie geeft kennis van het verslag aan het Europees Parlement, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Raadgevend Comité voor de veiligheid, de hygiëne en de

gezondheidsbescherming op de arbeidsplaats.

Artikel 11 Deze richtlijn treedt in werking op de dag van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Artikel 12 Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te ..

Voor de Raad
De Voorzitter

bijlagen

[Bijlage I: Plaatsen waar zich een explosieve atmosfeer kan voordoen](#)

[Bijlage II](#)

[Bijlage III](#)

[Motivering van de raad](#)

[Bijlage: Concordantietabel](#)

Voetnoten

(1) PB C 332 van 9.12.1995, blz. 10, en PB C 184 van 17.6.1997, blz. 1.

(2) PB C 153 van 28.5.1996, blz. 35.

(3) Advies van het Europees Parlement van 16 september

1998 (nog niet verschenen in het Publicatieblad), gemeenschappelijk standpunt van de Raad van 22 december 1998 en besluit van het Europees Parlement van ... (nog niet verschenen in het Publicatieblad).

(4) PB L 183 van 29.6.1989, blz. 1.

(5) PB L 100 van 19.4.1994, blz. 1. (6) PB L 245 van 26.8.1992, blz. 23.

(7) PB L 196 van 26.7.1990, blz. 15. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 93/63/EEG (PB L 220 van 30.8.1993, blz. 1).

(8) PB L 348 van 28.11.1992, blz. 9.

(9) PB L 404 van 31.12.1992, blz. 10.

Voor vragen en/of opmerkingen over EMIS kunt u mailen naar emis@vito.be

Copyright © [VITO](#) 25/02/1999

Ontwerp [EMIS](#).